

MAJ	
1 N 2. po Velik.	
2 T. Atanarj	
3 T. Aleksander I.	
4 S. Monika	
5 Č. Pij	
6 P. Janer L. G. & +	
7 S. Stanislav	
8 N 3. po Velik.	
9 P. Gregor N.	
10 T. Antonin	
11 S. Mamert, škor	
12 C. Pankracij, muš.	
13 P. Robert	
14 S. Bonifac	
15 N 4. po Velik.	
16 P. Janer Nepomuk	

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 89.

CHICAGO, ILL., PETEK, 6. MAJA — FRIDAY, MAY 6, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

V Rimu se odloča usoda Evrope - Vojno brodogradnje se ojači

Evropa ugiba, kaj ji bo prinesel sestanek med Hitlerjem in Mussolinijem. — Pričakujejo se še bolj razburkani časi za Evropo. — Teatralni sprejem Hitlerja v Rimu.

Rim, Italija. — Oči cele Evrope so te dni obrnjene s pozornostjo in obnem s strahom proti italijanski prestolnici, Rimu, in bržkone ne za- stonj in brez vzroka: Usoda celega kontinenta in možno tudi ostalih delov sveta, je namreč odvisna od tega, kaj bosta odločila v svojih razgovorih, ki jih vodita tukaj dva najmočnejša moža moderne zgodovine, Hitler in Mussolini. Zelo dvomljivo je, da bi se ta dva moža, znana po svoji razboritosti in ambiciji, pogovarjala o tem, kako prinesiti med evropske narode mir in ljubezen, in je zato pričakovati, da bodo njuni razgovori rodili za Evropo le še bolj razburkane čase, kakor pa so že sedanjí.

Kakor je bilo že omenjeno, bo svet najbrž kaj malo izvedel, kaj se govori na sedanjih konferencah med nemškim Führerjem in italijanskim ducejem. Podalo se bo seveda uradno poročilo o tem, toda to bo sestavljeno tako, da se bo iz njega videlo le površje, dočim bo jedro ostalo tajno. Resnični dogodki, ki bodo razgovorom sledili, bodo šele pokazali, kaki sklepi so se izvršili.

Točasno je tudi popolnoma nejasno, kateri je pravzaprav snubec, ali Hitler, ali Mussolini. Kar se govori, so samo ugibanja. Tako trdijo nekateri, da je Hitler prišel snubit, in sicer za pomoč in moralno podporo, ako bi se mu zdelo potrebno, da udari na Čehoslovaško, in v vojni z Anglijo in Francijo, ki bi se utegnili izcimiti iz tega. Seveda bi dobil Mussolini za to pomoč primerne koncesije in odškodnino od Hitlerja.

Drugi pa zopet pravijo, da je Mussolini tisti, ki išče usluge. Ne ravno, da bi nameraval zopet kaj udariti, in da zato potrebuje Hitlerjevo podporo, marveč to potrebuje le kot protiutež proti Angliji in Franciji, da bi od teh lažje kaj več izvil. Je torej Mussolini nekak politični žongler, ki gleda, da vzdrži ravnotežje na obe strani in da od obeh strani tudi vleče v svoj prid.

Skoraj gotova stvar pa je, da se je moral v glavnih točkah doseči sporazum med Mussolinijem in Hitlerjem, še predno je ta prispel v Rim, kajti to pomembno potovanje bi se gotovo ne izvršilo, ako bi se videlo, da se bo končalo s polomijo. Tajnost je, kaj ta sporazum obsega, toda tudi to se bo videlo, in sicer kmalu, kajti ta dva moža nimata navade, da bi izgubljala dosti časa.

Hitlerjevo potovanje po Italiji, od Brennerja do Rima, je bilo naravnost triumfalno. V vseh mestih, skozi katera je vozil njegov posebni vlak, se je nagromadilo ljudstva, da vidi to znamenito osebnost. Višek sijajnosti pa se je dosegel v Rimu samem. Sprejem tukaj je bil tak, da je menda Hitlerju samemu jemal sapo. Vlak se

ODLOČNOST PAPEŽA

V teh dneh se upal obsojati nazijsko svastiko.

Grad Gandolfo, Italija. — Med tem, ko se je to sredo vsa oficijelna Italija klanjala Hitlerju, se je pa nasprotno in tukajšnjega gradu, ki služi papežu Piju za letovišče in ki je samo 17 milj oddaljen od Rima, zaslislala popolnoma drugačna beseda. Pri avdienci, ko ga je obiskalo 500 novoporočenih parov, je namreč papež obsodil nazijsko znamenje svastike, s katerim se je Rim odel te dni. "Na praznik sv. Križa Kristusovega" je dejal, "se razobešajo v Rimu zastave z drugim križem, ki je vse prej kakor -Kristusov. To ni primerno niti kraju, niti času."

ROPARSKA DRUŽBA UJETA

Chicago, Ill. — Dva moška in neko dekle so si skušali prislužiti lahek denar na ta način, da so napadli avtomobiliste, ki so morali na križiščih čakati pred rdečo lučjo. Njih poslu pa je zadnji torek zvečer napravila policija konec in vse tri ujela. Na križišču Ashland in Diversey so opazili nekega J. Weinsteina. Ta pa je takoj nato poklical nekega policista in ga z avtomobilom odpeljal nazaj na mesto ropa. Vsi trije so bili v resnici še vedno tamkaj.

NJEGOVO LASTNO BLAGO MU SKUŠALI PRO- DATI

Chicago, Ill. — James Grimes se je zadnji torek ravno vračal domov, na 6249 Kenwood ave., s policijske stražnice, kjer je naznanil, da mu je bil njegov avto ukraden, ko sreča na cesti tri moške, ki so valili avtomobilsko kolo. Ustavil ga in mu ponudijo kolo na prodaj. Grimes pogleda in vidi, da je to kolo njegovega lastnega avtomobila. Poklical je policijo, ki je aretirala te tri moške in povrh pozneje še četrtega, kateri je avto ukradel.

ZMAGA PREDSEDNIKOVE- GA PRISTAŠA

Jacksonville, Fla. — Pri primarnih volitvah zadnji torek je na demokratski listi zmagal za senatorsko nominacijo dosedanji senator Pepper, ki je vnet podpornik Rooseveltovega programa. Njegov oponent, poslanec Wilcox, je po glasovih ostal daleč za njim.

je ustavil na novem kolodvoru, ki ga je ukazal Mussolini zgraditi nalašč samo za Hitlerja. Od tam so gosta v slovesni povorki, sestoječi iz kočij, odpeljali v kraljevo palačo; Hitler se je pri tem vozil s kraljem Emanuelom.

ZBOROVANJE ANTANTE

Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija razmotirajo položaj.

Sinaia, Rumunija. — V tukajšnjem mestu se je v sredo otvorila dvodnevna konferenca med zastopniki držav male antante, Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije. Zborovanje se vrši pod vtisom zadnjih dogodkov, ki so izpremenili zemljevid Evrope in postavili države pred popolnoma nova vprašanja. Zato se bo tudi razmotrivanje vodilo predvsem o tem, kako stališče naj zavzame mala antanta napram Nemčiji, ki je postala zdaj sosedja Jugoslavije in ki istočasno tako silovito ogroža Čehoslovaško. Brez dvoma bodo imeli zborovalci tehtavno stališče, zadeti pravilni korak.

SVOJEVRSTNA ZAVARO- VALNINA

Chicago, Ill. — Na juridični fakulteti Northwestern univerze se je neki dijak, po imenu Jos. Higgs, spravil na zavarovalniški biznis, ki pa je precej svojevrsten, in je v resnici nekaka stava. Dijaki se "zavarujejo" pri njem proti temu, da na kak dan ne bodo vprašani v šoli, in mu za to plačajo pristojbino po 50 centov. Ako je tak dijak kljub temu vprašan, mu mora Higgs plačati zavarovalnino, in sicer \$3.50. Ni še znano, ali bo Higgs s tem obogatel, ali ne.

SVARILO ANGLEŠKIM LISTOM

London, Anglija. — Tukajšnji min. predsednik Chamberlain se očividno silno boji, da bi se Anglija na kak način ne zamerila fašističnim diktatorjem. Na zborovanju društva angleških časnikarjev zadnji torek je zato izrekel opomin, naj se v listih ogibajo vsega, kar bi moglo užaliti kako tujezemsko visoko glavo. Listi bodo to svarilo brez dvoma upoštevali, ker ne marajo priti v navzkrižje z vlado, dasi je Chamberlain obenem povdarril, da nima nikakega namena, omejevatí svobodo tiska.

ČLOVEKOLJUBEN NAČRT

Zeneva, Švica. — Eden odborov Lige narodov je zadnji torek objavil predlog za zaščito otrok v slučaju vojne. Po tem načrtu naj bi se v vsaki državi, katera je v vojni, določile tri varne zone, v katere naj bi se spravili otroci in bili tam varni pred bombami, plinom in drugimi vojnimi grozotami. Vprašanje je le, ali se bodo te zone upoštevale, kadar zgrabi svet vojna blaznosta.

KRIŽEM SVETA

Tokio, Japonska. — Na podlagi novega mobilizacijskega zakona je ukazano vsem odraslim osebam na Japonskem, da se morajo registrirati pri policiji. Pri tem bodo morali navesti, v kakem delu so izurjeni in koliko imajo denarja na banki.

Madrid, Španija. — Artilerija nacionalistov si je zadnji torek zopet vzela to mesto za tarčo. Trikrat je izvršila kanonado proti njemu, in sicer po vseh njega delih. Število civilistov, ki so bili pri tem ubiti, se računa na okrog 50.

Pariz, Francija. — Tukajšnja vlada se pripravljala, da bo stavila zakonski predlog, po katerem bi se uvedla tudi v mirnem času smrtna kazen za spijonazo. Zdaj se smatra vелеizdaja le kot kriminalni čin.

NAZIJI GROZE ŠKOFU

Stuttgart, Nemčija. — Kako "prostovoljne" so bile zadnje nazijske volitve, nam nudi dober dokaz katoliški škof Sproll iz Württemburga. Škof je odklonil, da bi šel na volišče, češ, da je na listi poslancev dosti takih, ki so odkriti sovražniki krščanstva. Takoj drugi dan pa je prejel škof od tajne policije svarilo, naj se umakne, češ, ako bo ostal v mestu, ne morejo garantirati za njegovo varnost. To je pomenilo toliko kakor njegov izgon. Te dni pa je neki nazijski list javno zahteval od škofa, da mora resignirati, češ, da je s tem, ko ni šel volit, kršil vatikansko-nemški konordat.

MILJARDA ZA LADJE

Predlog za ogromno ojačenje vojnega brodogradnje od obeh kongresnih zborov.

Washington, D. C. — Zed. države bodo dobile ogromno povečano bojno mornarico tekom prihodnjih let. Senatska zbornica je namreč zadnji torek odobrila predsednikov predlog, da se v ta namen izda nad eno milijardo dolarjev, in sicer z večino 56 glasov proti 28. Poslanska zbornica je predlog že prej sprejela in je torej potrebna le še konferenca zastopnikov obeh zborov, da se izravna razne razlike.

Predlog med drugim določa, da zgradi vlada nadaljnjih 46 bojnih ladij in 950 pomorskih aeroplanov. Dočim je zbornica dovolila, da se lahko prekorači dosedanja velikost bojnih ladij ki je bila 35,000 ton, je pa senat omejil to le na pogoji, ako take večje ladje grade druge države, ki so podpisale londonski pakt. Debatu o tem predlogu se je vodila v senatu cela dva tedna.

OTROKOM BODO PREISKO- VALI SLUH

Chicago, Ill. — Pod vodstvom WPA se bo tekom enega leta bavilo 200 izvedencev s tem, da bodo preiskovali šolske otroke v čičaskih nižjih šolah glede njih sluha. Ugotovljeno je namreč, da je dosti otrok nekoliko gluhih, češar pa niti sami, niti njih učitelji ne vedo, in to stanje ovira otrokov napredek. Omenjeni izvedenci bodo zdaj vsakega otroka posebej postavili pod preizkušnjo, in sicer na ta način, da ga bodo v kaki mirni sobi postavili 20 čevljev daleč in mu kaj šepetali. Ako otrok ne bo slišal, bo to znailo, da je njegov sluh pomanjkljiv, in tak otrok bo nato postavljen v prve klopi v šoli. Ker je v Chicagi okrog 350,000 šolskih otrok, bo vzela ta preiskava eno celo leto.

Oglasi v "Amer. Slovincu" imajo vsikdar uspeh!

Iz Jugoslavije

Hudo osleparjen posestnik Pretnar s Suhe pri Škofji Loki na Gorenjskem, ko je v Ljubljani prodajal krompir. — Slovenske butare so postale izvozno blago. — Smrt na kosa. — Razne nezgode in drugo.

Zgodba z ljubljanskega trga Ljubljana, 15. aprila. — Posestnik Anton Pretnar s Suhe pri Škofji Loki je postal na krompirjevem trgu na Sent-petrskem nasipu žrtev drzne sleparske potegavščine. Ko je napravil že nekaj dobrih kupčij in se je pravkar pripravljaj, da zadnjo zalogo krompirja odpelje stranki na Cesto na Rožnik, je prestrašen opazil, da mu je izginil listnica, v kateri je imel že precej izkupička. Ljudje v sosesčini so ga potolažili, da je listnico bržkone v pomoti vrgel v svojo torbico gospa s Ceste na Rožnik, ki je malo prej pri njem naročala krompir, pa si je pri njem izposodila listnico, da jo je imela za podlago, ko mu je na listek pisala svoj naslov. Pretnar se sicer ni mogel spominjati, da bi bil listnico dajal gospej v roko, a se je vendarle rad oprjel te poslednje bilke upanja. A ko je prišel pod Rožnik in poiskal gospej, je na svojo žalost izvedel, da v resnici ni bilo tako. Ko je gospa pisala naslov, je bila vzela svojo legitimacijo iz torbice, ki jo je po opravljemem pisanju spet vrgla nazaj. Ni izključeno, da so si prav kakšni rafinirani pajdaši, ki so sporazumno Pretnarju izmaknili listnico, za pretvezo izmislili možnost, da je listnico gospa vzela s seboj, a medtem ko je Pretnar poln upanja vozil pod Rožnik, so lahko mirno izginili s plenom.

Butare izvažajo
Ljubljana, 11. aprila. — Pred vojno ljubljanski trg še ni tako poznal butar. Toda iznajdljivi duh naših ljudi se je na nasvet mnogih podpornikov in širiteljev domače industrije, lotil izdelovanja butar kar na debelo. Ljubljanski trg in tudi mnogi kraji na čeželi so bili zadnje dneve poplavljeni s temi butarami. Vozili so jih na Gorenjsko, na Dolenjsko, zlasti tudi v Belokrajino. Ljudje so dobivali naročila za butare celo iz mnogih mest naše države, tako iz daljnega Skoplja, Niša, Beograda, Subotice in iz mnogih hrvatskih mest.

Butare pa so postale zadnja leta tudi izvozni predmet. Prihajajo naročila iz Budimpešte, z Dunaja, iz Prage, Berlina in celo iz Pariza. Ni čuda, da je pri tej domači obrti našlo zaslužka v zadnjih treh tednih mnogo siromasnih in kmečkih družin. Računajo, da je v omenjenih krajih napravilo nad 150 družin po 200 do 300 butar različne velikosti. Letos cenijo, da je bilo narejenih nad 50,000 butar po vseh dobrih in sestrskih krajih.

Karambol
Ludvik Bezjak, 20 letni delavec s Pobrežja pri Mariboru se je peljal s svojim dvokolesom, pa je zavožil vanj neki osební avto. Karambol je bil tako silovit, da je Bezjaka vrglo v velikem loku na tla in je pri tem prišel pod kolesje avtomobila, ki ga je vlekel še nekaj metrov naprej. Dobil je hude notranje poškodbe, dvokolo je bilo pa popolnoma zmečkano.

Smrtna kosa
Na Glinah, tržaška cesta 77, v Ljubljani, je umrla Vera Čapeljnik. — Na Viru pri Domžalah je umrla Franciška Pučko, žena uglednega kamnoseškega mojstra in vzorna krščanska mati. — V Ljubljani je umrla Elizabeta Sevšek, stara 75 let.

Dve nesreči
Iz Strug pri Dobrempolju je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 17 letni delavec Franc Horvat. Ko je nalogal hlode, mu je težak hlood padel na nogo in jo zmečkal. — V šoli pri Dev. M. v Polju so se otroci med odmorom igrali. Med tem je 13 letni mizarjev sin Franc Tomšič iz Zgornjega Kašlja nesrečno padel in se prav varno pobil. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Nevaren konj
Družino Jurija Stritarja iz Godiča pri Kamniku je zadel huda nesreča. Po naključju je prišel njih 13 letni sin preblizu domačega konja, ki ga je brenil s tako silo v trebuh, da je fant nezavesten padel na tla. Hitro je prišel zdravnik, ki je odredil prevoz v bolnišnico v Ljubljano, kjer je fant po par dneh podlegel notranjim poškodbam.

Vlom na Brezovici
Neke noči so neznani vlomilci razbili šipo na trgovini Valentina Zora na Brezovici. Odnegli so velike količine blaga, zlasti manufakture ter je škoda precejšnja.

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

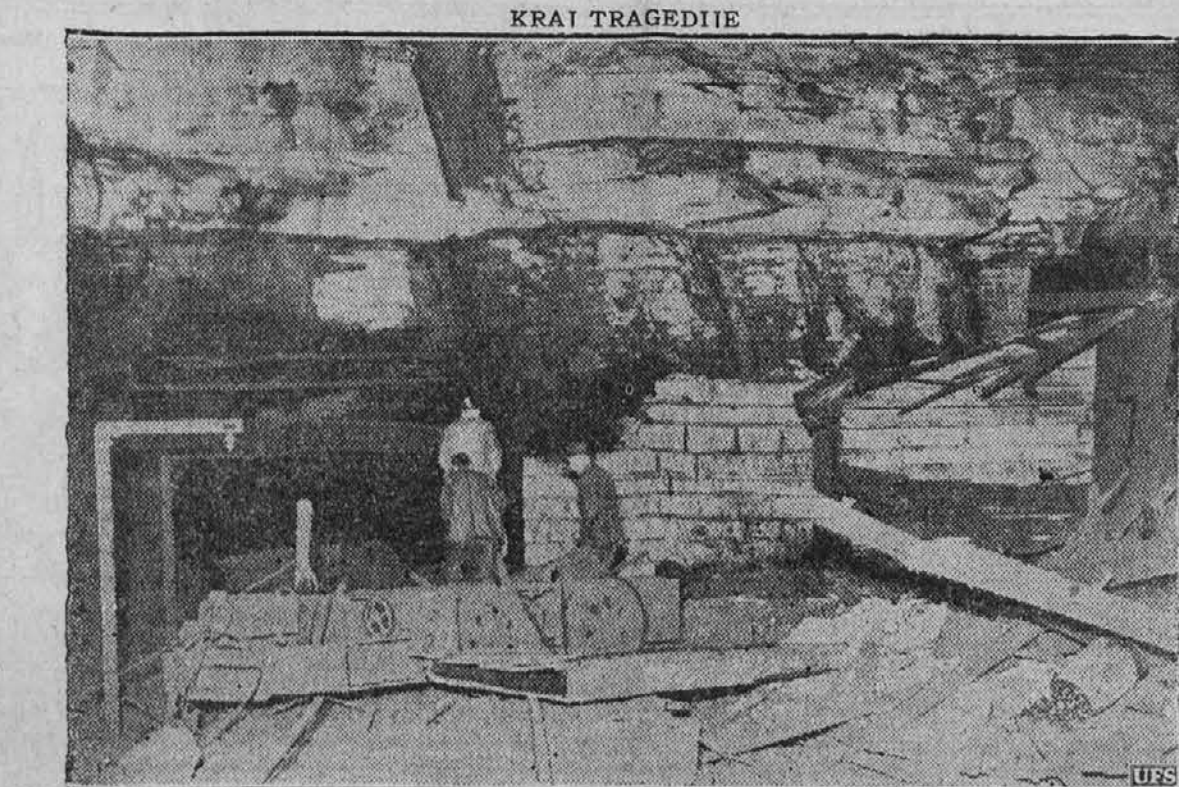
DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00.....1000
\$11.65..... 500	\$112.50.....2000
\$23.00.....1000	\$167.50.....3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite\$10.85
Za \$25.00 pošljite\$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Slika kaže vhod v premogovnik v Grundy, Va., v katerem je pred kratkim pri eksploziji izgubilo življenje 45 delavcev. Iz tega vhoda je ob času nesreče bruhnil ogenj 50 čevljev daleč.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
osamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Hitler v hiši!

(Konec)

Skozi vseh dvajset let se je slišalo: Srb molze Slovence. Bes ga butni, ako je jo. Stavim pa, da ni pojedla toliko davkov redna vojaščina; žandarmerija je prav po nepotrebnem veliko pojedla, in zopet ste žandarmerije sami krivi, ako je vlada hotela obstati, ker je morala radi samega upornega duha postaviti za vsakega državljana žandarma. Je pretirano, pa ni pretirano. Bes naj butne Srbe, ako so le molzli. Obžalujem, če so, pravim pa, da iz nič ni nič. Bile so morda upravičene pritožbe radi jezika, slovenskega in hrvaškega, ampak narod se je lahko neovirano jezikovno izraževal, in prav jezik, narodna govornica je neobhodna podlaga vsake izobrazbe in vsakega duševnega napredka. Svobode ni bilo, žal, in marsičesa ni bilo. Vprašam pa: ali je bila krivda le pri Srbih? Ali sploh more priti do svobode v državi, ko hoče vsaka vas biti svobodna republika? Kdo je kriv, da ni bilo svobode? Ampak sem prepričan, da bi bilo prišlo do prave svobode pri daljšem izobraževanju naroda na podlagi narodne govornice. Pišem, naj krvavi srce, pogojno. Hitler stoji vsaj pred hišo. Morda ne pride v hišo. Ako bi pa prišel? Ali Nemci ne bodo molzli? Bojim se, da bodo kar klati začeli. Hitler ne bo več stara mačeha, Avstrija, kjer smo morali jezik držati za zobmi, Hitler bo ta jezik kar odrezal, bogami, da ga bo, ako pride. Korošcem je že odrezal tisti majhen jeziček, kateri jim je dozdal še ostal. In če Hitler uspe v vsem, bo odrezal jezik prav vsem Slovanom in kdo mu bo branil in bi mu mogel braniti?

Slovenci. Ako Hitler nastopi. In če bi se Jugoslavijska vzdignila kot en mož, bi bila le palček proti orjaku. Slovenci sami niti palček niso. Pojavi pokazujejo na to: poparjenost, skoroda obupnost. Ni jim zameriti. Drugo je, da pišem. Tudi socialist in komunist prizna, da gre za življenje in smrt. Življenje je mogoče, ako nastanejo ne-pričakovani zapletitaji, ki bi podrli Hitlera. Konkretnih vidikov za take zapletitaje ni, mogoči pa so, in upamo celo, da nastanejo. Smrt je gotova, če ne bo zapletitajev. Kaj storiti? Nastane vprašanje: kakšna smrt? Ali naj Slovenci sami položijo glavo pod sekir? Ali naj se pogreznejo v kismet? Skoroda izgleda, da je nekaj sličnega. Niti gani se več ne upajo. Kuharica jih strahuje. Pa vidim še nekaj drugačnih pojavov. Je nekaj prerokanja in — prepira. Vrlo značilno. Toča se vsiplje na klerikalce, ker so pri vladi, celo klerikalci se dvigajo zoper klerikalce, vladne klerikalce. Tako pišejo. "Slovenec" je nekaj zapisal o nekem Hitlerjevem izreku glede manjšin. Mislim, da niso tam tako naivni, da bi ne spoznali, da je to le slama. V sili nekdo muhe žre, za slamo se kdo prime. Ampak hudo pada radi te slame. Tako gre naprej, večinoma drug zoper drugega, očitanja, rekriminacije, klevetve. Tako v teh prvih trenutkih.

Morda pride do nekega preobrta, ko postane nevarnost smrti še bolj očitna. Moja sodba ni merodajna. Po mojem pa bi se morali vesti prav vsi Slovenci brez izjeme, kakšna naj bo smrt, če že pride. Gre za vse. Konec bo, če pride Hitler, tega, kar zastopajo vsi, klerikalci, liberalci, socialisti, komunisti; smrt bo za vse. Kakšna naj bo smrt? Nekako samomor, ali pa morda, junaška smrt? Jaz bi bil mnenja, da naj umrjejo Slovenci junaške smrti, v borbi za življenje in smrt, dasi je smrt gotova tudi pri junaški borbi. Upajmo, da ne pride do tega, če pa pride, naj bi padli kot junaški narod. To je moje mnenje.

Se ena misel mi prihaja. Morda pride še takim, ki bi jo mogli uresničiti. Zapletitaji lahko še rešijo. Vidim rekriminacije: Srbi so že prodali Slovence in Hrvatce, da se sami zavarujejo. Ne morem verjeti prodaje, niti ne, da bi bili Srbi tako naivni, in ne videli, da pridejo jutri sami na vrsto, ko hoče Hitler korakati do Bagdada, kakor že Viljem. Prodaja mi ne gre v glavo. Zapletitaji. Od zunaj bi morali priti. Kako? Od Anglije, Francije, morda Amerike? Morda, ampak težko, da bi. Vsaj skušati bi morali vsi Slovani, da pridejo zapletitaji od njih sa-

mih. Ni dosti upanja, ampak ni nemogoče. Merodajni slovenski krogi bi morali vsaj poizkusiti upostaviti slovensko falango zoper Hitlera, ko gre vsem za življenje in smrt. Vsaj številno bi Nemce nadkriljevali kar s sto milijoni, notranje bi ne bili tako strnjeni, kakor so Nemci, ampak vsaj — smrt bi jih lahko strnila, združila, in če bi jih, doživi Hitler lahko usodo Napoleona.

Stari fajmošter, poreče kdo. Naj. Ali ima kdo kak drugo zdravilo zoper to slovensko in slovansko smrt?

VAŽNO ZA WILLARDČANE

Willard, Wis.

Vsem faranom, kateri lastujete lote na farnem pokopališču sv. Družine se naznanja, da ste uljudno vabljeni na važno sejo ki se vrši v nedeljo 8. maja ob 2. uri popoldne v farni dvorani, kjer se bo izvolil poseben odbor, kateri bo skrbel za red in snago na pokopališču. — Poleg tega je še več drugega važnega za rešiti, ki se tiče vsakega, kateri lastuje parcelo na pokopališču. Zelo važno je to za tiste, ki so vzeli lote na pokopališču takorekoč samo na besedo. Vsi taki naj se zgledajo prihodnjo nedeljo na seji, ali pa v župnišču, da izpolnijo pogoje, kakršne se od njih zahteva, drugače si takorekoč sami avtomatično razlastijo pravico do lota na pokopališču.

Poleg tega se daje v vednost vsem, ki lastujejo lote na farnem pokopališču, da vpoštevate sklep glavne farne seje, da namreč poravnate assement v znesku \$2.00, kateri je naložen na vsako lot v svrhu kritja stroškov, ki so nastali zadnjo jesen, ko smo na pokopališču postavili velik betonski križ.

Frank Perovšek, cerkv. taj.

TEM, KI LJUBIJO POŠTENO ZABAVO

Milwaukee, Wis.

Vsem našim rojakom v Milwaukee in okolici se naznanja, da bo moško Izobraževalno društvo in dr. Krščanskih žena in mater od fare Presv. Trojice priredilo skupno domačo zabavo v Tivoli dvorani na 729 So. 5th St., Corner National Ave. Veselica bo v nedeljo 8. maja. Zabava se bo pričela že popoldne ob 3. uri in bo trajala naprej pozno v noč. Igrala bo izvrstna godba, ki bo zadovoljila mlade in stare plešalce. Da bo vsak dobro posrežen, za to bodo poskrbele naše slovenske žene. — Kdor je bil zadnjič v tej dvorani na naši zadnji domači zabavi, sem prepričan, da ga tudi sedaj ne bo manjkalo. Vstopnina v dvorano za moške bo 75c, za ženske 50c, za otroke 15c. Ženske, katere bodo s seboj prinesle kake prigrizke, bodo proste vstopnine.

Za vstopnino, katero bodo člani plačali pri vratih, bodo pri mizah potem dobro postreženi z jedjo in pijačo. Poleg tega jim bo pa še godba delala kratak čas.

Zato prosimo slovenske ro-

jake, naj ne prezro tega vabila. Če vam je le mogoče, pridite. S seboj pa pripeljite svoje družine, pa tudi prijatelje, da se z njimi seznanimo. Prostora bo dovolj za vse in prepričan sem, da bote vsi udeleženci zadovoljni, ko bo zopet vesela zabava kot je bila enkrat zadnjič, na kateri je bil vsakdo dobro postrežen. Mi bomo vsakemu iskreno hvaležni za obisk in mu tega ne bomo nikoli pozabili, zlasti ne, kadar bote vi vabili na vašo zabavo. — Ves čisti dobiček bomo obrnili za barvanje cerkve Presv. Trojice. — Na veselo snidenje v Tivoli dvorani v nedeljo 8. maja, kamor vas uljudno vabi pripravljalni odbor.

G. R.

VEDNO KAJ NOVEGA V MINNESOTI

Ely, Minn.

Naši katoliški skavti grupe 173 in 174 so priredili na večer 24. aprila Minstrel show v Washington šoli. Bila je to ena najboljših prireditve v sedmih letih, odkar imajo skavti svoje slične prireditve. Pesmi so bile pete v angleškem in slovenskem jeziku in ena celo v španskem jeziku, katero je pel Slovenec Kalan. Kakor se poroča, nameravajo prirediti slične prireditve po Mesaba Range. Navzoče občinstvo je raznim točkam tako aplavdiralo, da so morali več točk ponoviti. Tako je imelo občinstvo dve uri in pol izvrstnega užitka za malo vstopnino. Z malo izjemo so člani zgornj omenjenih skavtskih družin sami Slovenci, sinovi naših slovenskih staršev.

Staršem Mr. in Mrs. Louis Jakich so dne 28. aprila pokopali 10 letnega sina. S par drugimi tovariši je šel v bližnjo jezero loviti ribe. Nesreča je hotela, da mu je spodrsnilo in je padel v globoko mrzlo vodo. — Staršem Jakich naše sožalje.

Tukaj imamo pravo aprilsko vreme. Ta teden od 25. aprila smo imeli že električno nevihto, za tem dva dni in dve noči dež in na konec tega nam danes ko to pišem, 28. aprila, sijlje sneg. Vse nižine so zalite z vodo.

Dne 23. aprila je imel naš Slov. Amerikanski klub svoje redno zborovanje, na katerega je dospel Mr. J. Andolšek, administrator nove mladinske organizacije. Mr. Andolšek nam je v angleškem in slovenskem jeziku razložil vse točke, ki

predpisujejo, katere mladenci se sprejme v taborišča, v svrhu, da se tam poučijo v raznih strokah, kot mehaniki, zidarji, itd. Poleg poduka prejemajo tam tudi hrano in nekaj v gotovini. Žal, da ne sprejmejo tja mladencev v splošnem, ampak le one mladence, katerih oče je na reliefu ali zaposlen pri WPA. — Obiskal je zborovanje tudi Mr. Peter Fugina, profesor publicne šole in podpredsednik jugoslovanske radio ure. Priporočal je, da bi se slovenska mladina učila jezika svojih staršev.

J. J. P.

NEKAJ DOLENJSKIH NOVIC

Iz Št. Lovrenca na Dolenjskem in okolice.

8. aprila je udarila strela med hudo nevihto v hruško in v skedenj Matije Spreitzerja na Planini nad Črnomljem. Zgoraj je skedenj in pa šupa Jožefa Königa.

11. aprila je nenadoma umrl v Št. Jerneju na Dolenjskem učitelj Franc Golob.

Nekaj posebnega se sliši iz Trebnjega. Pripovedujejo, da so ustanovili tam nekateri delomržeži društvo postopačev. Društvo šteje nekaj članov, tudi enega častnega in enega podpornega. Po njih pravilih je vsakemu članu prepovedano delati, in če koga zasačijo, da dela, ga kaznujejo z globo 1 Din, kadar se kaj denarja nabere, ga pa zapijejo. To je pa menda še več, kakor po ameriškansko! Tako društvo bi v Ameriki najbrž ne izpilo dosti vina!

6. apr. so spremili k večnemu počitku v Svibnem gospodarja in posestnika Mih. Zajca.

Na Raki pri Krškem pa sta zapustila solzno dolino Franc Aljaž iz Dol. vasi, in Lojza Vagner, roj. Črnič, ki je bivala na Češkem in se je pečala z izvažanjem sadja iz naših krajev.

Mestna hranilnica v Črnomlju bo začela izplačevati 20. apr. vse vloge, ki so znašale lani zadnjega decembra 5000 Din.

17. apr. na veliko nedeljo zjutraj ok. 5. je izbruhnil požar v gospod. poslopju gostilničarja Vojka Stribarja v Gradcu pri Litiji. Ker je bilo v skladišču par tisoč kg sena, je bilo naenkrat vse v ognju in ni bilo mogoče nič rešiti. Skode je ok. 50,000 Din, zavarovan pa je bil za 20,000 Din.

V svojih dopisih po novem letu sem sporočal, kako ugodno zimo smo imeli letos pri nas, skoraj brez snega, pač pa smo hodili po prahu, namesto snegu in ledu. Sporočil sem tudi, kako se je narava že meseca marca vzbudila in je začelo zeleneti in nekatero sadje cvesti, kakor črešnje, marelice in breskve, tudi orehi so bili že močno odgnali. Toda bali smo se, da bo vse to prezagodaj in da bo mraz ali slana kasneje vse to zamorila. In naša slutnja se je izpolnila in naš strah uresničil, že v začetku aprila. Prve tri dni aprila smo imeli sicer še prav le-

pe sončne in tople dni, vsaj smo imeli 1. apr. pop. v senci celo 24 C. topline, Temenica pa je imela 12 C topline. V noči od 3-4 apr. pa je nastal silen vihar, bliskalo se je in grmelo, deževalo in snežilo in zapal se sneg, ki je pa potem čez dan zginil. 5. apr. zj. pa smo imeli — 4 C zime. Mraz ali slana je uničila marelice, breskve, črešnje in orehe, pa tudi trto, ki je bila vsled tako ugodnega vremena v marcu že odgnala. Popoldne ob 3 pa je kazal toplomer samo 7 C topline in od takrat imamo le neugodno in hladno vreme. 8. apr. je kazal toplomer pop. celo samo 4 C topline. Od 10—12 apr. cvetno nedeljo, veliki ponedeljek in torek, 3 dni skupaj, pa je brila silna burja, kakor ni nikdar pozimi, da ljudje niso mogli nič delati na polju, in 11. veliki ponedeljek smo imeli zjutraj 5 C zime, 2 stopinji zime več, kakor pa lani po Božiču na dan sv. Štefana. Temenica pa je imela samo 7 C topline, 5 stopinj manj, kakor pred 10 dnevi. Tudi velikonočni prazniki niso bili lepi in prijetni, posebno ne velikonočni ponedeljek. Zjutraj je deževalo, potem pa snežilo, kakor v najhujši zimi in to 18. aprila.

Ta letošnji april ni samo pri nas tako izredno nenavaden in neugoden, mrzel in snežen, ampak, kakor poročajo časopisi, tudi v mnogih drugih krajih. "Slov." je pisal 16. apr.: V Bosni že nekaj dni divja pravo neurje. V Bosni vlada hladno deževno in deloma tudi snežno vreme, v Hercegovini pa divja ledena burja, ki neusmiljeno uničuje sadno drevje in letino. Po nekaterih krajih je burja tako močna, da podira dimnike s kmečkih hiš. — "Slov." 13. apr.: Pretekli teden so se v Visokih Tatrah usipali veliki snežni plazovi. Dva velika plazova sta zasula cesto, ki vodi v Morske Oko. Plaz je bil tako velik, da je na cesto nasulo snega do 10 metrov na globoko. — "Slov." 14. apr.: Sneg na Vezuvu. Sredi aprila je nastal velik mraz ne le v Gorenji in Srednji Italiji, marveč tudi v Spodnji tja do konca Kalabrije. Po vseh južnih Apeninah je zadnje dni močno snežilo ter je padlo do 20 cm snega. Tudi ognjenik Vezuv je ves v snegu, kar je v čudnem nasprotju s cvetjem in zelenjem, ki je okoli in okoli po vsi nižji pokrajini. Žal so hude burje zadnjih dni na cvetočih mandeljnih in breskvah napravile mnogo škode. Ker je od nedelje dalje burja bila posebno huda, je tudi pomorski promet v Tirenskem morju močno trpel. — K sklepu naj dodam še tole glede letošnje zime in spomladi do danes 20. apr. Lani je pisal "Slov." z dne 21. decembra št. 291 pod naslovom: "Kakšna bo letošnja zima" po mnenju prof. Sandstroma: Imeli bomo v glavnem letos precej milo zimo, pač pa bomo prihodnjo spomlad doživeli še precej pozno hud mrzli unek.

I. Šašelj

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Obisk

Chicago, Ill. — Tukajšnji rojak Mr. Gregor Gregorich je imel obisk iz severne Minnesote in sicer iz Eveletha. Bila sta pri njem Mr. Tony Debevec in John Kiemencich. Vsi trije so obiskali naš urad in si ogledali tiskarno. — Mr. Tony Debevec je oče muzikanta, ki igra s tukajšnjo Foys-Debevec orkestro. — Hvala za pozornost in obisk!

Nesreča rojaka

Strabane, Pa. — Tukajšnji rojak Jos. Tomšič je bil pobit pri delu v rovu in se nahaja v Mercy bolnišnici v Pittsburghu.

Vest iz stare domovine

Cleveland, O. — Rose Vatovec je te dni dobila iz stare domovine žalostno vest, da ji je v vasi Vareji, fara Rodik pri Trstu v zasedenem ozemlju umrla njena mati Jožefa Rožane, v visoki starosti 78 let. Zapušča enega sina, hčer, sestro, vnuke in več sorodnikov; tukaj v Ameriki pa že omenjeno hčer, eno hčer v Barbertonu in eno v Pennsylvaniji ter enega sina.

Smrt pijonirja

Windsor Heights, W. Va. — V bolnišnici v Wheelingu je pred kratkim umrl Viktor Hribar, star 57 let. Doma je bil iz vasi Aržiše pri Litiji. Tukaj zapušča ženo, sina in dve hčeri, v Pennsylvaniji pa brata.

Rojakinja umrla

Cadillac, Mich. — Tukaj je že prejšnji mesec umrla rojakinja Mary Rus, rojena Štajer, na Calumetu, Mich. Umrla je v starosti 30 let, po večletni boleznii. Zapustila je moža, enega sina, tri hčere, starše in dva brata ter več sorodnikov, ki se najlepše zahvaljujejo vsem, ki so pokojno prišli kropit, kakor tudi tem, ki so darovali za sv. maše in vence; sosedom, ki so jo spremljali k zadnjemu počitku in slovenskim farmarjem, ki so prišli na pogreb.

Na operacijo

Strabane, Pa. — V Mercy bolnišnici v Pittsburghu, se je moral podati radi operacije na želodcu rojak John Urbančič.

Nesreča

Cleveland, O. — V Sandusky, O., v bolnišnici se nahaja 21 letni Paul Ronko, ki se je hudo poškodoval pri padcu z motornega kolesa, ko se je vračal iz Chicage. Našli so ga v občestnem jarku blizu Sandusky, O., s prebito lobanjo.

Nikdar ne reci: me ne briga kaj čita moj sosed, ampak zanimaj se, da bo tudi v hiši tvojega bližnjega katoliški časopis! Na ta način širi katoliško miselnost.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(114)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Brown je nameril svojo močno pest naravnost Tarzanu v brado, toda Tarzan se je umaknil in pest se je samo odbila ob njegovem licu. Nasmehnil se je početi vročkovneča in ko je samo na lahko položil roko nad njegovo glavo, se je Brown kot je bil dolg in širok znašel ob stezi na tleh.

"Pozabil si Napoleon, da ima tudi še nekdo drugi moč," je nekočilo šaljivo pripomnil Tarzan. Tibbs je pa s široko odprtimi očmi gledal na prizor in ves v strahu bil prepričan, da je Brown s svojim naglim dejanjem razjezil bogo velikana, ki se bo sedaj prav gotovo kruto maščeval nad obema.

Ni manj prestrašen seveda ni bil Brown, ko je okusil moč tega nagega tuja, ki se je izdal za Tarzana. Toda Tarzan ni bil niti najmanj jezen. Pristopil je k Brownu, kot bi se ne bilo nič zgodilo in ga vzdignil rekoč: "Ne pozabi, da sem jaz Tarzan od opic in kar jaz rečem, je treba ubogati."

Brown je Tarzana samo pogledal, nato ko je videl da se mu ga ni treba bati, je rekel: "Dobro! sedaj ko sem jih dobil, vem." — Jaz, grem in poiščem Lady Jane in Annette!," reče Tarzan. "Jaz tudi," pripomni Brown. "In jaz," se ponudi Tibbs. Tarzan je zanih, toda ni ju hotel več pustiti sama.

POBORBI - ZMAGA

Slovenski Cleveland zopet odnesel glavno zmago

Kampanja je bila živahna kljub slabim časom, ki zadajajo našim delavskim družinam hude udarce. — Kljub temu ameriški katoliški Slovenci vzgledno in poštvalno podpirajo svoj slovenski katoliški tisk.

Z dnem 30. aprila letos se je zaključila letošnja kampanja za razširjenje katoliškega dnevnika "Amerikanskega Slovenca". Huda borba je bila zlasti med Clevelandom, Chicago, Milwaukee in Jolietom. Vse je zgedelo, da bota Chicago in Milwaukee Cleveland porazila in bi ga tudi, da ni Cleveland napravil tako širokega koraka ob zaključku prve polovice kampanje. Tako pa je ta za več deset tisoč glasov skočil naprej ob zaključku prve polovice kampanje in je potem tekom druge polovice kampanje tudi ves čas ostal daleč v ospredju.

MR. ANTON GRDINA iz Clevelanda, Ohio, je dosegel najvišje število glasov in je s tem izvoljen častnim maršalom vseh naročnikov lista "Am. Slovenca" in je kot glavni zmagovalac deležen glavne nagrade: KRASNE SREBRNE KUPE.

Drugi glavni zmagovalac je MR. JOŽEF FAJFAR iz Chicago, ki je izvoljen za častnega podmaršala in je kot tak deležen druge glavne nagrade ZLATE URE.

Tretji glavni zmagovalac je pa MR. ANTON JELENICH iz Joliet, ki je izvoljen za častnega pribočnika maršala in kot tak deležen tretje glavne kampanjske nagrade, ki je: KRASEN DALJNOGLED.

Njim, kakor vsem agitatorjem, ki so za nje agitirali, da so tako častno zmagali v minuli kampanji, izreka list "Amerikanski Slovenec" iskrene čestitke, pa tudi prav iskreno zahvalo za pogumno in nahušeno agitacijo, posebno pa še za veliko poštvalnost, ki so jo doprinesli za povzdigo katoliškega dnevnika. Naj bolji Bog vam vsem, karkoli ste v tej kampanji doprinesli za razširjenje katoliškega tiska med nami vse obilno poplača. Bog živi Vas junake katoliškega tiska! "Amerikanski Slovenec" je ponosen na Vas!

Iskrena hvala pa tudi vsem drugim številnim spoštovanim uglednim kandidatom (tinjam), ki so se kampanji udeležili, a niso imeli sreče, da bi dosegli glavno zmago. To pride drugič. Sreča se ustavlja zdaj pri temu, drugič pri drugemu. Dasi je bila pravcata vojska med nami, zdaj naj bo sklenjen lepi božji mir med nami in imejmo zavest, da smo se vsi borili za en namen, za močnejši in večji katoliški tisk med nami. In to je glavno kar šteje. Da bi dosegli zmago katoliške miselnosti je nas vseh skupni cilj. S to zmago bo zmagal Kristus med nami in to je koncem konca cilj nas vseh, ki delujemo za katoliški tisk.

Vsem kandidatom, vsem agitatorjem, zastopnikom (cam) in vsem posameznim naročnikom najiskrenejša zahvala za vse, karkoli je kdo storil v tej kampanji za dnevnik "Am. Slovenec"!

Zdaj pa pogledimo, kako se je vršila bitka zadnje dni kampanje:

MR. ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio, je dobil od: Mr. Frank Perovšek, Willard, Wis. 625 gl.; Mr. Ludvig Hoge, Bridgeport, Ohio 600 gl.; Mr. Math Jamnik, Leadville, Colo. 875 gl.; Mr. Frank Smole, Barberton, Ohio 375 gl.; Mr. John Prisel, Cleveland, Ohio, 3 nove, 63 starih naročnin, kar da 15,575 gl.; Mr. Frank Stavec, Bedford, Ohio 375 gl.; Mr. John Hochevar, Bedford, Ohio 250 gl.; Mr. Anton Tomšič, Strabane, Pa. 250 gl.; Mrs. Matilda Ropert, Cleveland, Ohio 125 gl.; Mrs. Justina Paul, Lorain, Ohio, 2 nove in 4 stare naročnine, kar da 3125 gl.; Mrs. Dorothy Dermesh, Steelton, Pa. 750 gl.; Mrs. Ana Gliha, Cleveland, Ohio 425 gl.; Mrs. Mary Grum, Forest City, Pa. 125 gl.; Mr. Ludvik Perušek, Willard, Wis. 250 gl.; Mr. Jakob Resnik, Cleveland, Ohio, 1 novo in 6 starih naročnin, kar da 4000 gl.; Mr. Jacob Drašler, Moon Run, Pa. 375 gl.; Mr. Anton Grdina sam, 600 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 375 gl.; Mr. Andrew Košir, Waukegan, Ill. 1150 gl.; Mrs. Elizabeta Simič, Niagara, Wis. 137 gl.; Mrs. Ivana Gregorka, Elizek, Ill. 250 gl.; Rev. A. P. Podgoršek, Ellinwood, Kans. 300 gl.; Mr. Math F. Kobe, Calumet, Mich. 125 gl.; Mr. John Turk, Calumet, Mich. 125 gl.; Mr. Anton Kosmrl, Ont., Canada, 150 gl.; Mrs. Ana Lumbert, Farrell, Pa. 125 gl.; Mr. Ivan Biščan, Farrell, Pa. 125 gl.; Mrs. Kristina Kolar, Gilbert, Minn. 250 gl.; Mr. Joseph Rakovec, Greenwood, Wis. 250 gl.; Mr. John Iller, Dearborn, Mich. 250 gl.; Mr. Carl Kovačič, Uniondale, Pa. 250 gl.; Mrs. Xeller, Amityville, N. Y. 250 gl.; Mrs. Katherine Hrvat, Tooele, Utah 275 gl.; Mrs. Mary Tomsha, Valley, Wash. 125 gl.; skupaj to pot je dobil 33,212 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOSEPH FAJFAR, Chicago, Ill., je dobil te dni od: Mr. Matija Kobe, Chicago, Ill. 150 gl.; Mrs. Anna Jane, Chicago, Ill. 300 gl.; Mr. Lawrence Verbek, Whiting, Ind. 250 gl.; Mrs. Mary Grčar, Cudahy, Wis. 250 gl.; Mrs. Josephine Sebenc, Milwaukee, Wis. 250 gl.; Mrs. Julia Bistan, Milwaukee, Wis. 125 gl.; Mr. Frank Jerin, Oglesby, Ill. 1625 gl.; Mr. John Denša, Chicago, Ill. 150 gl.; Mr. Joseph Sušteršič, Calumet, Mich. 450 gl.; Mrs. Lucija Gregorič, Milwaukee, Wis. 4 nove in 71 starih naročnin, kar da 20,875 gl.; Mrs. Agnes Jordan, Milwaukee, Wis. 100 gl.; Mr. Jožef Fajfar sam je dobil 4 nove in 21 starih naročnin, kar da 10,300 gl.; skupaj da to 34,625 NADALJNIH GLASOV.

MR. ANTON JELENICH, Joliet, Ill., je dobil od: Mr. Joe Skubic, Fontana, Calif. 1 novo in staro naročnino, kar da 5250 gl.; Mr. Anton Krašovec, Manistique, Mich. 125 gl.; Mrs. Katarina Bajuk, Ottawa, Ill. 1000 gl.; Mr. Joseph Bregar, Standard, Ill. 687 gl.; Mr. Marko Bluth, Joliet, Ill. 2875 gl.; Mrs. M. Kostelec, Rockdale, Ill. 275 gl.; Mr. Anton Strukel, La Salle, Ill. 1000 gl.; Mr. John Kramarich, Joliet, Ill. 7762 gl.; skupaj da to 18,974 NADALJNIH GLASOV.

Naši letošnji zmagovalci!

MR. ANTON GRDINA

Prvi glavni zmagovalac v letošnji kampanji lista "Am. Slovenec", ki je dobil 205,737 glasov in je s tem izvoljen častnim maršalom vseh naročnikov lista "Am. Slovenec."

MR. JOŽEF FAJFAR

Drugi glavni zmagovalac letošnje kampanje "Am. Slov.", ki je dobil 166,341 glasov. S tem je izvoljen za častnega podmaršala naročnikov "Am. Slovenca".

MR. ANTON JELENICH

Tretji glavni zmagovalac, ki je dobil tekom kampanje 135,536 glasov in je s tem izvoljen za častnega pribočnika maršala.

MR. MATHIAS KLUČEVŠEK, Johnstown, Pa., je dobil te dni od: Neimenovana, Morgan, Pa. 2625 gl.; Mr. John Likon, Monessen, Pa. 125 gl.; Mr. Klučevšek sam poslal 625 gl.; Mrs. Mary Cadonič, in Mr. Jos. Bahorich, iz Pittsburgha, Pa. sta poslala 2000 gl.; skupaj to pot je dobil 5375 NADALJNIH GLASOV.

MRS. AGNES MAHOVLICH, South Chicago, Ill., je dobila te dni od: Mr. Anton Bakše, So. Chicago, Ill. 275 gl.; Mr. Candid Grmek, So. Chicago, Ill. 750 gl.; skupaj to pot 1025 NADALJNIH GLASOV.

MRS. JOSEPHINE MEGLLEN, Pueblo, Colo., je dobila te dni od: Mrs. Josephine Richter, Epumclaw, Wash. 1250 gl.; Mr. John Udovich, Sheboygan, Wis. 2250 gl.; Mr. John Smrekar, Millston, Wis. 250 gl.; Mrs. Mike Prebil, No. Chicago, Ill. 250 gl.; Mr. John Porenta, Reliance, Wyo. 250 gl.; Mrs. Mary Koshir, Mellen, Wis. 250 gl.; Rev. C. Zupan, Pueblo, Colo. 250 gl.; Mrs. Theresa Major, Longmont, Colo. 250 gl.; Mrs. Antonia Frian, Cokedale, Colo. 125 gl.; Mrs. Mary Koeman, Pueblo, Colo. 250 gl.; Mr. J. Sladich, Greenwood, Wis. 250 gl.; Mrs. Josephine Meglen, sama poslala 4450 gl.; Mrs. Marie Prislend, Sheboygan, Wis. 875 gl.; Mrs. Mary Polajnar, Oregon City, Ore. 250 gl.; Mr. Mich. Kapsch, Colo. Springs, Colo. 500 gl.; Mr. George Pavlakovich, Denver, Colo. 1650 gl.; Mrs. Ursula Ivšek, Rock Springs, Wyo. 250 gl.; Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont. 1625 gl.; Mr. Peter Majerle, Kansas City, Kans. 125 gl.; skupaj to pot dobi 15,350 NADALJNIH GLASOV.

REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilbert, Minn., je dobil te dni od: Mrs. E. Smolich, Aurora, Minn. 250 gl.; Mr. Jos. J. Peshel, Ely, Minn. 875 gl.; Very Rev. M. Šavs, Shakopee, Minn. 500 gl.; Mr. John Morgal, Willard, Wis. 250 gl.; Mrs. Anna Plemel, Northome, Minn. 250 gl.; Mr. Matt Mayerle, Nashwauk, Minn. 250 gl.; Mr. Joseph Mayerle, Nashwauk, Minn. 750 gl.; Mr. Math Kastelic, Eveleth, Minn. 250 gl.; Mr. Jožef Labernik, Iron Junction, Minn. 125 gl.; Mr. Andrej Lautičar, McKinley, Minn. 250 gl.; Mr. John Otrin, Ely, Minn. 625 gl.; Mr. Frank Laurich, Chisholm, Minn. 2875 gl.; Mrs. Frank Ulchar, Gilbert, Minn. 675 gl.; Mrs. Angela Schneller, Virginia, Minn. 125 gl.; Mrs. Katarina Kochevar, Greaney, Minn. 375 gl.; Mrs. Johana Kastelic in Mrs. A. Nemgar, Eveleth, Minn. 2 nova in 14 starih, kar da 4000 gl.; skupaj to pot dobi: 12,425 NADALJNIH GLASOV.

Zmagovalci v kampanji so torej:

MR. ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio.....	205,737 glasov
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.....	166,341 "
MR. ANTON JELENICH, Joliet, Ill.....	135,536 "
MRS. JOSEPHINE MEGLLEN, Pueblo, Colo.....	124,040 "
REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilbert, Minn.....	91,636 "
MR. MATHIAS KLUČEVŠEK, Johnstown, Pa.....	39,545 "
MRS. AGNES MAHOVLICH, So. Chicago, Ill.....	9,125 "
REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn.....	5,375 "

RAZNO

SV. PAVEL NA ZNAMKAH

Zadnja izdaja grških znamk je prinesla veliko novost. Na znamkam po 7 drahem je upodobljen sveti apostol Pavel, ki Grkom pridiga na griču pri Akropoli. Na novih znamkah po 10 drahem je upodobljena cerkev sv. Demetrija iz 6. stoletja, na znamkah po 15 drahem pa je ovekovečen umik mohamedancev iz Carigrada.

ZLATA VOZOVNICA

Župan švedskega mesta Gefleja, ki je bil trideset let član upravnega sveta železniške družbe Göteborg — Darlerne — Gefle, je stopil sedaj v pokoj in ob tej priliki mu je železniška družba darovala prosto vozovnico, ki bo veljala za vse življenje. Ta vozovnica ima še to posebnost, da je izdelana iz čistega zlata.

Mother's Day Favorite

One of mother's favorite flowers, the peony, is reported will arrive from the South in time for Mother's Day. This is a favorite flower with many, and like the chrysanthemum, even a few make a wonderful display. Florist wholesale and retail shops report that in potted blooming plants, chief Mothers' Day interests is in the rambler rose bushes and the hydrangea. One reason for this popularity is that these plants after use indoors can be planted outside in the garden to grow and bloom again in season. Favored by the warm, sunny days of spring, the florist can produce cut flowers and plants in greater volume so that prices for Mothers' Day are usually much lower than for the holidays during the winter and late spring. Many Mothers' Day gifts can be purchased for as little as a dollar. Most florist shops have the smaller foliage plants in pottery for even less. More elaborate plants and cut flower offerings are available up to what anyone chooses to spend for the Mothers' Day occasion.

TRIDESETLETNICA

OBSTANKA ŽUPNIJE SV. DRUŽINE V KANSAS CITY, KANSAS

(Dalje)

15. avgust 1908 je bil vesel in pomenljiv dan. Cerkev je bila dodelana in blagoslovljena; darovala se je v njej prva sveta maša. Gospod župnik, velik prijatelj petja, je sam zvežbal pevce za prvo peto sveto mašo. Vročne molitve polne dolžne zahvale so se dvigale k evharističnemu Jezusu, ki si je ta dan izvolil to malo svetišče za svoj kraljevi prestol. Pozabljeni so bili vsi napori, težave in trudi. Solze veselja so polzele faranom po vzradoščenih licih. V njih srečih pa so se budili novi sklepi, delali novi načrti. Naše delo še ni končano. Treba še šole, kjer bi se naša mladež vzgajala v pravem katoliškem duhu; in kolikor krajnje razmere dopuščajo učila ceniti jezik njih roditeljev. Kjer poleg cerkve ni šole, tam ni prihodnosti.

Kmalu se je, sicer ne z visoke line, ampak iz nizkega ponižnega zvoniča, oglasil mili glas zvona in vabil farane k službi božji. Bil je vlit v St. Louis-u za \$137.65. Prvi zvonar je bil pridlen dečko Ivan Geršič, kateri je zgubil svoje mlado življenje v svetovni vojski na Francoskem, in sicer prav zadnji dan, dan pred premirjem. Ravno ta zvon še danes vabi ljudi k Sv. Družini. Kolikokrat je že njegov glas vabil in klical dobre in slabe k sveti maši in drugim cerkvenim opravilom. Kolikrat je žalostno klenkal na njih zadnji poti. Sameva visoko v zvoniku. Ko bi se kdo usmili in mu napravil na vsako stran enega tovariša. Kako lepo bi bilo z ubranim zvonenjem in veselimi pritrkavanjem bi oznanjali vesele praznike in klicali verno ljudstvo od blizu in daleč v božje svetišče.

Še isto leto je bila zadaj za cerkvijo postavljena mala dvorana, ki naj bi služila trojnim namenom: za šolo, društvene seje in prireditve. Ni bila šala začetni šola brez učitelja, brez šole, brez denarja. A poštvalnost gospoda Kompareta ni poznala mej. V jeseni je začel šolo. Vpisalo se je 12 otrok. Njih učitelj je bil g. župnik sam. Naslednje leto se je število učencev skoro podvojilo.

Na veliko žalost župljanov je bil 9. januarja 1910. g. župnik odpoklican v St. Louis. Credica je bila nekaj časa brez pastirja. Nemški frančiškani so med tem časom opravljali za Slovence službo božjo. Meseca avgusta pa je prišel p. Engelbert Polak O.F.M.

P. Engelbert ni držal rok križem. Sam poln mladeniškega ognja, ki ga je prinesel iz bele Ljubljane, znal si je na izredni način pridobiti in navdušiti tedanje mladeniče, katerih je bilo precejšnje število, za delo. Vseposod so mu šli na roke. Samo z mladeniški prispevki je slikal cerkev. Te slike še danes pričajo v cerkveni dvorani o poštvalnosti nekdanjih mladeničev. Ne samo to. Veliko so darovali za kras oltarjev: antipendij, prte, svečnike in drugo. Za časa njegovega delovanja tukaj je bila župnija afilirana z leavenworthsko (župnijo) škofijo. Ko je meseca majnika zapustil župnijo so vsi žalovali za njim, posebno še mladeniči.

Sosednja hrvatska fara je že tedaj imela slovenske šolske sestre iz Maribora za učiteljice. "Če jih imajo Hrvatje, zakaj bi jih ne imeli mi?" mislili so Slovenci. Pa kako jih dobiti, saj ni bilo šole, ne stanovanja? Nikdar se niso dali vgnati v kozji rog. Bili so izredno iznajdljivi, kadar so hoteli kaj doseči. Posrečilo se jim je. Sestra Klotilda, ki je bila tedaj pri sv. Janezu, je sprejela vodstvo te male šole. Vsako jutro je hodila poučevat slovenske otroke, a po šoli se je vrnila nazaj k sv. Janezu. Seve-

da je to bilo precej težavno; po leti radi vročine, po zimi radi mraza. Pogumna pionirka ni prišla iskat udobnosti v novi svet. Zavedala se je, zakaj je žrtvovala domovino, da pomaga svojim rojakom in sploh človeški družbi, kjer koli more. Pregovor pravi: Vsak začetek je težak. Tudi ta je bil.

P. Engelbertu je sledil p. Anzelm Muren OFM., ki pa je ostal tu samo dva meseca. V kratki dobi dveh mesecev si je postavil spomenik — živ spomenik — ustanovil je Matersko društvo ali Oltarno društvo, ki še danes pridno deluje v dobrobit cerkve. Marsikak tisočak so že zbrale marljive članice tega društva v podporo cerkve. Zraven pa tudi ves ta čas dajale lep zgled svojim družinam, ko mesec za mesecem redno pristopajo skupno k svetemu obhajilu, kjer dobivajo duhovno moč, ki jo tako silno rabijo pri vzgoji njih mladine.

Ravno tedaj, ko je odhajal p. Anzelm, je prišel iz zelenega Štajerja č. g. Anton Leskovic. Novodošli gospod je bil vesel, da je dobil faro, farani pa tudi, da so dobili slovenskega duhovnika. Vsak njegovih prednikov se je skazal na ta ali drugi način. Tudi č. g. Leskovic ni zaostal. Lotil se je šole, ki je bila silno potrebna. Mala dvorana ni odgovarjala vsem zahtevam. Leta 1912. bila je kupljena parcela za hišo poleg župnišča. Še isto leto je bilo zidano na tem prostoru šolsko poslopje z dvema šolskima sobama. Hišica, ki je bila prej na parceli, pa je bila postavljena na novo stavbo in prerejena za stanovanje sester. Na jesen tega leta sta prišli dve sestri iz Maribora in prevzeli šolo. S. Klotilda je šla v Joliet na novo ustanovljeno postojanko. Dokler šolski sobi nista bili dovršeni, poučevali sta sestri še v dvorani. Na praznik presvetega imena Jezusovega je bila šola privatno blagoslovljena. Naslednji dan, prvi sibirski dan, je bil prvi pouk v novi šoli. Seveda, z novim šolskim poslopjem so si nakopali precej velik dolg, okoli \$11,000. Kot dober gospodar se je gospod župnik trudil, da bi zmanjšal za malo faro precej obutno breme. Ljudje so mu vsestransko pomagali. Za čas njegovega bivanja tukaj so posamezne družine kupile lep križev pot; tudi umetno izdelane svečnike, ki še sedaj krasijo oltar. Dobili so jih iz Ljubljane.

5. šušca 1916. je č. g. Leskovic ostavil Kansas. Sprejel je slovensko župnijo sv. Družine na Eveleth, Minnesota. 8. aprila pa je zavzel izpraznjeno mesto č. g. Jno. Perše, dolgoletni župnik in ustanovitelj slovenske župnije sv. Jožefa v Leadville, Colorado. 17. dolgi let je deloval med koloradskimi Slovenci — rudarji. Ko je postavil lepo cerkev žele je poleg nje videti tudi njeno sestrico — šolo. To bi se tudi zgodilo, ko bi mu trdosrčni revmatizem prizanesel. A ta se je začel oglašati in mu prekrizal vse lepe načrte. Ločiti se je moral od lepega planinskega kraja, ki se mu je tekom let tako prikupil in šel iskat zgubljeno zdravje. Po zdravnikovem nasvetu je šel v sončno Kalifornijo, in od tam pozneje v Florido. Mir in ugodno podnebje je pripomoglo, da so se zgubljene moči vsaj deloma vrnile. Bil je zopet zmogen in tudi voljan delati. Ostavil je Leadville za vedno. S seboj je pač nesel velik zaklad dobrih del in žrtev za katere mu bo plačnik Bog sam. Božja Previdnost določila mu je drug delokrog — Kansas.

(Dalje prih.)

Kdo ve, če tisti, ki so danes nesrečni v mnogih družinah niso žrtve laži-tiska, ki uničuje moralno življenje v družinah?

"Ta vaza... je vedno polna na MOJ dan"

MATERIN DAN

- - nedelja, 8. maja - -

Vaš cvetličar ima dosti cvetličnih daril po nič več kakor \$1.00

POKLIČITE SVOJEGA CVETLIČARJA in IZRAZITE S CVETLICAMI

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orey
Prevedel Paulus

Tiho je bilo nekaj časa v udobni, ljubki sobici. Margareta je imela oči zaprte, vse sile svoje krepke volje je zbirala, da bi ostala mirna vsaj na zunaj.

"Pripovedujte —!" je dejala končno in njen glas je bil brezdušen in votel kot bi prihajal iz groba. "Pripovedujte — vse — natančno! Ne bojte se, prenesla bom! Nikar se ne bojte!"

In gospod Andrej je pripovedoval, stoji, s sklonjeno glavo in z roko naslonjen na mizico, z mirnim enoličnim glasom, kakor bi bral poročilo o nekem tujem dogodku. Vse je povedal, kar mu je bilo znano. Zamolčal je le Armandovo nepokorščino, ki je bila glavni vzrok vse nesreče.

Pripovedoval je, kako je Percy rešil prestolonaslednika, kako sta z njim potovala po temni noči na premogarskem vozu v St. Germain, kako sta našla Dewhursta in Hastingsa v gozdiču in da se je Percy še tisto noč spet vrnil v Pariz. O Armandu je govoril le v splošnih, previdnih izrazih.

"Armand se je, kolikor sem zvedel od Percyja, zaljubil v neko lepo žensko v Parizu," je razlagal, ko je opazil presenečeni, začudeni Margaretin obraz. "Zaprli so jo, dan ali dva prej ko je Percy rešil prestolonaslednika. Armand ni mogel z nami. Mislil je, da je ne sme zapustiti. Saj me razumete, kajne?"

Margareta ni odgovorila. Nadaljeval je:

"Percy mi je naročil, naj se vrnem k vratom La Valette in naj prekladam premog čez dan, po noči pa naj čakam nanj. Pregan sem si nemir, ni me še bilo v resnici strah zanj.

In tretji dan sem zvedel novico —."

"Katero novico?" je vprašala Margareta.

"Da so ujeli Angleža, znanega pod imenom "Dušica", v neki hiši ulice de la Croix in ga zaprli v sodni palači."

"V ulici de la Croix —? Kje je to?"

"Na Montmartru. Tam je Armand stanovan. Mislim da ga je najbrž Percy hotel rešiti. Pri tem delu pa so ga dobili in prijeli."

"In ko ste zvedeli za to novico, gospod Andrej, — kaj ste storili?"

"Šel sem v Pariz in se prepričal da je resnična."

"Torej ni nobenega dvoma o tem?"

"Žal ne. Šel sem na Armandovo stanovanje v ulici de la Croix. Pridobil sem z denarjem vratarjevo ženo. Zdi se da je svojega najemnika zelo cenila. S solzami v očeh mi je pripovedovala nekatere podrobnosti, kako so Percyja dobili.

Ali jih prenesete, gospe Blakeney?"

"Da! Pripovedujte mi — vse —! Nikar se ne bojte!" je pravila s svojim mrtvim, brezdušnim glasom.

"Zdi se da je v terek navsezgodaj poslal Armand vratarjevega sina — fant ima kakih štirinajst let — s pismom na Percyjevo stanovanje, na tisto, kjer je Percy stanovan ves teden, ko je pripravljaval prestolonaslednikov beg. Tam je imel pripravljeno tudi delavsko obleko za nas. Tudi shajali smo se na tistem stanovanju.

Gospod Percy je najbrž pričakoval, da ga bo Armand iskal na tistem stanova-

nju. Kajti ko je fant prišel pred hišo, ga je nagovoril — tako pripoveduje fant — velik, plečat in sirov delavec, mu siloma vzel pismo in mu stisnil pet zlatih frankov v roko. Delavec je bil seve Percy.

Ko je Armand pisal svoje pismo, je bil najbrž prepričan, da je gospodična Lange — tako je ime tistemu dekletu — še v ječi. Ni še vedel, da jo je Percy že rešil in na varno spravil. V pismu je govoril najbrž o strašni zagati, v katero je prišel, in o nesrečni usodi dekleta, katerega ljubi.

Gospod Percy pa ni človek, da bi pustil prijatelja v zagati! Ne bil bi mož, ki ga vsi ljubimo in ki bi zanj z veseljem življenje dali, če bi ne bil pripravljen tvegati tudi največjo nevarnost, da pomaga njim, ki vanj zaupajo.

Armand ga je poklical na pomoč in Percy mu je šel na pomoč —. Četudi je vedel, je moral vedeti, da je Armand za revolucionarje sumljiva oseba in da so mu povsod vohuni za petami —, kako mu je robati delavec pismo iz rok iztrgal, — ali je morebiti Armandov vratar sam že bil v službi Heronovi in njegov plačan vohun, — in ali je končno morebiti odbor za javno varnost že imel za vse slučaje pripravljene vojakke v hiši, kjer je Armand stanovan, — tega seve ne bomo nikdar natančno zvedeli.

Le toliko vem, da je Percy res prišel krog poldesete ure zvečer na Armandovo stanovanje in da je četrto ure pozneje vratarjeva žena videla, kako so vojaki nesli velik, težak sveženj po stopnicah. Prežala je pri vratih in opazila, da sveženj ni bil nič drugega ko telo nekega moškega, trdo povezano z vrvmi. Njegove oči so bile zaprte, njegova obleka je bila krvava. Nezavesten je bil.

In drugi dan je uradni vladni list naznanjal, da je ujet največji sovražnik republike, "Dušica", in da je tisti dan velik javen praznik za vse mesto, ker se je končno posrečilo dobiti v pest nadležnega, nevarnega Angleža."

Nema, mrtva, suhih oči je poslušala Margareta strašno povest.

Nepremično je obsedela, ko je Andrej končal, ni videla Suzane, ki je klečala poleg nje in ji močila roke in obleko s solzami, ni videla več Andreja, ki se je sesedel v neznani tugi na stol in si zakril obraz z rokami. Ni vedela, ali še vobče živi, svet in vse veselstvo je nemo obstalo pred strašnim, groznim dogodkom.

Mrtev molk je vladal v sobi.

Pa prva se je vzdramila k življenju Margareta.

"Gospod Andrej," je rekla, "povejte mi, kje sta lord Anton Dewhurst in Hastings!"

"V Calaisu sem ju videl, ko sem se vračal v London. Izročila sta prestolonaslednika njegovim ljudem v Mantesu in šla v Calais, kakor jima je Percy naročil.

"Mislite, da bodeta počakala na naju?"

"Na naju —?" se je zavzel Andrej.

"Da! Na naju, gospod Andrej!"

(Dalje prih.)

KADAR PIJETE

Monarch pivo

pijete dobro in izborno pivo, skrbno izdelovano. — Vedno pazite, kako pivo se vam servira. — Na zapadni strani Chicago razpečava MONARCH PIVO

JOHN KOCHVAR

West Side Distributor of MONARCH BEER

2215 W. 23rd St. Tel. Canal 6177 Chicago, Ill.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

NEKAJ KRASNEGA

ZA MESEC MAJNIK

Lep altareček z Marijinim kipom z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Krasni altareček, ki ga vidite tu na sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit je iz medenine, ki se ne ubije, če pada iz rok. Krasno barvan z krasnimi barvami. Je pravi kras za vsako katoliško družino. S tem altarečkom gre skupaj krasen Marijin kip, ali pa če želite kip Srca Jezusovega, ali pa kip cvetk sv. Terezije. Tudi kipi so vlit iz nezlomljive medenine.

cena \$2.00

V vašem domu je gotovo prostor za ta lep altareček. Pišite še danes ponj in z naročilom pošljite potrebni znesek.

Ko naročate ne pozabite natančno omeniti, kak kip želite, Marijin, ali kak drugi.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

ŠMARNICE

katere priporočamo slovenskim č. gg. duhovnikom, slovenskim družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE, založene ob priliki evhar. kongresa v Ljubljani, zl. ob...\$1.50
2. MARIJA V PREDPODOBAH IN PODOBAH, Jože Vole 1.00
3. SVETA MARIJA ALAKOK, Blaž Dvoršak... 1.00
4. MARIJA IN SV. MAŠA, Val. Bernik..... 1.00
5. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše..... 1.00
6. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA, Vekoslav Skuhala 1.00
7. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA... 1.00
8. NA SV. GORO, M. Brumat 1.00
9. MARIJA VZROK KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulj 1.00
10. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lautičar 1.50
11. PO MARIJI K JEZUSU, J. M. Seigerschmid .75
12. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše..... 1.00
13. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mich. Opeka..... 1.00
14. ŠMARNICE ARŠKEGA ŽUPNIKA..... 1.00
15. ZNAMENJA NA NEBU, J. Jerše..... 1.00

Naročila je poslati s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Kdo in čemu?

Videl sem poročilo o padlih pri Teruelu. Bilo je 12,000 Francozov, 3000 Rusov, 1200 Čehoslovakov in le do 2000 pravih Špancev. Kdo se toraj bori za madriško demokracijo? Najmanj je Špancev. Rusi? Tam je precej narodov. Med Čehoslovaki so pač vsi Slovani. Zoper Hitlerja in Mussolinija, pravijo, gre. S komunizmom? In le za to gre v Madridu, in vsi, ki grejo tja, so le komunisti, ne demokrati. Zdaj Hitler grozi Čehom. Če padejo ti, pridejo na vrsto Slovenci in Hrvati, kjer se bo takoj oglašil tudi Mussolini. Ali bodo užugali Hitlerja in Mussolinija ti Slovani, ki grejo v Španijo, tam doli? Ali bi ne bilo najmanj pametneje, da bi se ti Slovani borili tam, kjer gre tudi njim, komunistom, za kožo, saj bodo vsi, tudi komunisti in "demokrati" brez domovine, sužnji, ako Hitler pogazi Čeha, pozneje pa v zvezi z Mussolinijem Slovence, Hrvate, in sploh vse Slované. Španci se bodo kako že pogliali in Hitler in Mussolini bota odšla, ampak če pride Hitler in pride Mussolini med nas, med Slované, bogami, ostala bota tam vekomaj.

Premisa.

"Prosveta" prinaša članek o "katoliški reakciji". Razpravlja o razmerah v bivši Avstriji. Neovrgljiva premisa mu je, da je bil avstrijski poizkus pravi in goli fašizem. Ta premisa je zgrešena, in zato zgrešeno tudi vse sklepanje. Vsak poizkus zadene na težkoče. V politiki ne gre, kakor se piše na papir. Tudi socialisti zadenejo pri političnih poizkusih na težkoče, in marsikaj jim spodleti celo tam, kjer so njih socialne zahteve povsem opravičene. Tudi komunizem v Rusiji je le poizkus. Tak poizkus seve ne more uspeti, ker sloni na napačnem socialnem naziranju, in če je bilo naziranje v Avstriji le fašistično naziranje, enako ni moglo uspeti. Ta premisa pa ne velja. Za poizkus je manjkalo preizkušnje, in manjkalo je časa in miru. Nastopila je nenadno Hitlerjeva sila, razpoloženje je bilo Hitleru ugodno, in poizkus je padel, ne radi fašističnega značaja. Ko se izrabi v poizkusih fašizem, komunizem in tudi materialistični socializem, utegne avstrijski poizkus priti še na vrsto, ako se svet ne podere.

Iveri.

Sturzo, Kocbek in svobodomiselec v "Enakopravnosti". Vsi so nekako pod eno streho.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

1901 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniši ob sredah. Residenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

Kako to? Sturzo je duhovnik, Kocbek "katoliš" in pridruži se naprednjak. Puzling. Sturzo je O.K., le Mussu je bil napoti, in z Mussom je baje zdaj vsa cerkev, in Kocbek se ne strinja z oficalno katoliško politiko in naprednjak, no — saj veste. Ko bi bil isti Sturzo še pri svoji dobri stranki in Kocbek pri sedanjih katoliških politiki, bi bila oba pod ničlo pri sodbi naprednjaka, ampak zdaj so vsi trije pod eno streho. Ali se ponavlja prijateljstvo med Pilatom in Herodom? Brezdvomno je Sturzo dober politik in vidi marsikaj naprej, značilno pa je na njem "kratka suknja" in namig na "Abesinijo in zlate škofovske križce". So malenkosti, ki veliko povejo.

Pa ima naprednjak pri "E". Še druge hdote. Politika kardinala Innitzera mu dela preglavice. Meni tudi in celo vatanu. Politika je pač politika. Ako so pa Innitzer in avstrijski škofje pri politiki zafurali, in je papež te škofo potrdil ali imenoval, je zafural tudi naprednjak, ko spravlja imenovanje med "verske zadeve" in zveže to z dogmo nezmotljivosti. Kaj boš? Od naprednjaka ne moreš pričakovati, da bi razumel kako dogmo, ampak najmanj boljše bi bilo, da bi ne pisal, ako ne razume.

NOVOST

LEP DAR ZA MATERE

V naši knjigarni lahko kupite zelo lep spomin in dar za vaše matere

LEP ROŽNIVENEC

narejen iz kristalnih jagod. V jagodah za očenaše so vdolane stereoptične slike križevega pota, ki je nekaj zelo lepega. Dobi jo se v plavkast, zelenkasti, zlatenčasti in črni barvi.

Ti rožnivenci se prodajajo po

\$1.50

Pridite v našo knjigarno in jih pogledajte.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisano za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

527 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblika.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno....\$1.50

Broširan mehko.....\$1.25